

RAPPORT FOR 3. KVARTAL 2016
(Urevidert)

DNB

Q3

DNB Livsforsikring

Et selskap i DNB-konsernet

Styrets beretning tredje kvartal 2016

DNB Livsforsikring AS (DNB Liv) forsikrer i overkant av én million personer med individuelle og kollektive avtaler og har ca. 25 000 avtaler med bedrifter. DNB Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av DNB.

Resultatet per 30. september 2016 var på 1 047 millioner kroner før skatt, noe som viser at omstilling og tilpasning til en ny pensjonshverdag fortsetter å gi effekter. Solvensposisjonen er kraftig forbedret i kvartalet, kostnadene reduseres ytterligere og vi har god vekst i pensjonsproduktene som fortsatt er i salg.

Bokført avkastning i kollektivporteføljen ved utgangen av tredje kvartal ble 3,1 prosent og verdijustert avkastning ble 3,3 prosent, henholdsvis 1,2 og 1,3 prosent i tredje kvartal. Verdijustert avkastning er høyere enn rentegaranti i alle delporteføljer i kollektivporteføljen. Den samlede soliditetskapitalen er i 2016 økt med 3,9 milliarder kroner til 49,4 milliarder.

Forvaltningskapitalen i DNB Liv per 30. september 2016 var 295,5 milliarder kroner, en økning på 6,4 milliarder siden årsskiftet. Investeringsvalgporteføljen øker med 6,7 milliarder kroner hittil i år, hovedsakelig relatert til premievekst innen innskuddspensjon.

REGNSKAPSTALLENE PER TREDJE KVARTAL VISER:

- Resultat før skatt på 1 047 millioner kroner, 900 millioner etter skatt
- Totale premieinntekter for innskuddspensjon vokser med 21 prosent i forhold til tilsvarende periode i fjor. For ytelsesbaserte pensjoner faller premiene med 20 prosent
- Driftskostnadene er redusert med 105 millioner kroner, en nedgang på 12 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i fjor
- Kursreguleringsfond på 2 657 millioner kroner, en økning på 364 millioner siden årsskiftet
- Avsatt 1 019 millioner kroner for økt levealder innen kollektiv pensjon, hvorav eiers andel utgjør 367 millioner

Selskapet er organisert i tre divisjoner som alle har ansvar for ulike produktgrupper; Framtidens Produkter, Tradisjonelle

Produkter og Personrisikoprodukter¹⁾. Organiseringen reflekteres også i den finansielle rapporteringen.

Regnskapet er presentert i samsvar med årsregnskapsforskriften for livsforsikringselskap. I det følgende er regnskapstall per tredje kvartal 2015 ført i parentes.

PREMIEINTEKTER

De totale premieinntektene per tredje kvartal ble 13,3 milliarder kroner (15,4).

Innen Fremtidens Produkter er de samlede premieinntektene 8,8 milliarder kroner, en reduksjon på 11 prosent fra utgangen av tredje kvartal 2015. Størst nedgang i premieinntekter er det for ny individualportefølje hvor premieinntektene er redusert med 75 prosent, hovedsakelig som følge av stans i salg av Garantikonto.

For Tradisjonelle Produkter er det en nedgang i premieinntektene fra 5,3 milliarder kroner til 4,2 milliarder, en nedgang på 21 prosent. Lavere premienivå relaterer seg til betydelig omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

FINANSAVKASTNING

Bokført og verdijustert avkastning for kollektivporteføljen per utgangen av tredje kvartal ble henholdsvis 3,1 (2,7) og 3,3 (2,4) prosent. Dette er eksklusiv verdiendring i obligasjoner som holdes til forfall. Forskjeller i avkastning mellom underporteføljene reflekterer ulik innretning, tilpasset spesifikke risikoforhold i hver enkelt portefølje.

Finansmarkedene har utviklet seg positivt i tredje kvartal. Verdien av DNB Livs aksjer steg med om lag 5,5 prosent. Oslo

¹⁾ I divisjon Framtidens Produkter inngår innskuddspensjon, unit link- og forsikringsbaserte spareprodukter samt personalforsikring, i Tradisjonelle produkter inngår ytelsespensjon, fripolis og individuelle kontrakter solgt før 2008 og i Personrisikoprodukter inngår individuelle risikodekninger samt foreningsgruppeliv.

Børs steg med 3,6 prosent, fremvoksende markeder steg 7,6 prosent og verdensindeksen målt i lokal valuta var opp 4,8 prosent. Kredittspredene har vært relativt stabile i tredje kvartal. Norges Bank holdt renten uendret i september og kombinert med økt oljepris har den norske kronen styrket seg og 10-års norske swaprenter har steget 13 basispunkter i kvartalet. DNB Livs obligasjonsinvesteringer fikk en avkastning på 0,4 prosent i kvartalet.

Holde til forfall-obligasjonene utgjør en vesentlig del av kollektivporteføljen, og har en årlig løpende avkastning på om lag 4,6 prosent. Holde til forfall-obligasjonene bidrar til å stabilisere avkastningen i kollektivporteføljen. Eiendomsporteføljen er skrevet opp med 176 millioner kroner i tredje kvartal, og totalavkastningen for eiendom var på 1,9 prosent.

Selskapsporteføljen oppnådde en avkastning per tredje kvartal på 1,8 prosent (2,0), 0,5 prosent i tredje kvartal.

Avkastningen på DNB Livs innskuddspensjonsporteføljer per tredje kvartal ble 4,8 prosent (minus 0,6) for Pensjonsprofil 30, 5,0 prosent (minus 1,3) for Pensjonsprofil 50 og 5,0 prosent (minus 2,2) for Pensjonsprofil 80. Sterke aksjemarkeder og god meravkastning i forvaltningen for både aksjer og renter i tredje kvartal har bidratt til å løfte avkastningen i alle pensjonsprofilene.

KOSTNADER

Driftskostnadene utgjorde 748 millioner kroner (854), en nedgang på 12 prosent per tredje kvartal 2016 som viser at fokus på kostnadseffektiv drift fortsetter å gi effekt. Antall årsverk fast ansatte i DNB Livsforsikring AS per 30. september var 325 (411). I tillegg var det 12 (24) vikarer.

RESULTAT

Resultat før skatt hittil i år ble 1 047 millioner kroner, en reduksjon på 175 millioner i forhold til tilsvarende periode i fjor. Tradisjonelle Produkter har et resultat på 595 millioner kroner (735). Resultatnedgangen relaterer seg til reduserte inntekter fra forhåndsprising som følge av omdanning. Personrisikoproduktene leverer et resultat på 84 millioner kroner (99). For Fremtidens Produkter er resultatet på 368 millioner kroner (388). Resultatnedgangen skyldes noe lavere avkastning for disse produktene isolert.

Finansresultatet per tredje kvartal ble 6,8 milliarder kroner (6,0). Økningen i finansresultat skyldes i hovedsak bedre utvikling både for renter, aksjer og eiendom i inneværende år.

Risikoresultatet ble 447 millioner kroner (633). Risikoresultatet reflekterer gode marginer på uførisiko, og positive resultater for personalforsikring, individuelle risikodekninger, fripoliser

og gammel individualportefølje. Resultatnedgangen fra i fjor skyldes svakere utførelse for ytelsespensjon bedriftsmarked og avvikling av offentlig marked.

Administrasjonsresultatet ble 335 millioner kroner (266). Lavere kostnadsnivå gir positivt bidrag til administrasjonsresultatet. Inntekter fra forhåndsprising ble 327 millioner kroner (489). Reduserte inntekter skyldes omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

For 2016 forventes det en skattekostnad på 14 prosent av resultat før skatt. Den forventede effektive skattesatsen reflekterer endring i utsatt skatt knyttet til eiendomsinvesteringene som i samsvar med IFRS ikke fullt ut balanseføres, samt positiv avkastning i fritaksmetoden for selskapsporteføljen.

Som følge av utviklingen i levealder har det de siste årene vært behov for ytterligere forsterkning av premiereserven for kollektiv pensjon. Korrigert for utflyttede kontrakter utgjør totalt avsetningsbehov for porteføljen omtrent 11,4 milliarder kroner, hvorav 10,3 milliarder er avsatt per 30. september 2016. Hittil i år er avsetningen styrket med 1,0 milliard kroner, hvorav 367 millioner kroner er belastet som eierbidrag.

SOLIDITETSKAPITAL

Soliditetskapitalen, som beskytter kundenes premiereserve, består av delårsresultat, kursreguleringsfond, merverdier i holde til forfall-obligasjoner, tilleggsavsetninger, ansvarlig lån og egenkapital (herunder risikoutjevningfond).

Per 30. september 2016 var soliditetskapitalen 49,4 milliarder kroner (46,1), mens den 31. desember 2015 var 45,5 milliarder.

Per 30. september 2016 utgjorde soliditetskapitalen 24,2 prosent (23,0) av forsikringsmessige avsetninger (eksklusive tilleggsavsetninger), mot 22,4 prosent ved utgangen av 2015.

Solvensmargin ved bruk av overgangsregelverket er per 30. september 2016 208 prosent. Solvensmargin uten bruk av overgangsregelverket er 119 prosent. Tilsvarende solvensmargin per 30. juni 2016 var henholdsvis 202 prosent og 96 prosent. Ved bruk av overgangsregelverket styrkes solvensmargin i første rekke som følge av at forsikringstekniske forpliktelser verdsettes til bokførte verdier og ikke som i Solvens II-regelverket hvor forpliktelser beregnes med utgangspunkt i markedsrenter. Vesentlig styrket solvensposisjon uten bruk av overgangsregelverket skyldes i stor grad at markedsrentene har steget gjennom kvartalet. Dette gjelder spesielt de korte rentene.

I tillegg reduseres solvenskapitalkravet gjennom redusert aksjeeksponering og økt risikoabsorberende evne som følge av økning i kundenes forventede fremtidige resultat. Utover dette bidrar resultatdannelsen i tredje kvartal til styrket solvenskapital.

RAMMEBETINGELSER

Det nye europeiske soliditetsregelverket Solvens II trådte i kraft 1. januar 2016. DNB Liv benytter overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger ved beregning av solvensmargin. Overgangsregelen bidrar til at implementeringen av Solvens II blir vesentlig lettere.

Uførepensjon som tilknyttes tjenstepensjonsavtaler er harmonisert med nytt regelverk for uføretrygd fra Folketrygden. Regelverket for uførepensjon som tilbys av livselskapene ble gjort gjeldende fra 1. januar 2016. Det er besluttet en overgangsperiode på ett år slik at bedriftene får tid til å tilpasse seg. En stor andel av DNB Liv sine kunder har konvertert sine uførepensjonsavtaler og tilpasset dekninger i samsvar med nytt regelverk.

I forbindelse med lønnsoppgjøret våren 2016 ble det besluttet at det skal etableres et utvalg som skal utrede behov for endringer i regelverket for tjenstepensjon i privat sektor. Utredningen skal ta utgangspunkt i lov om innskuddspensjon og ta stilling til om det er mulig å opprette en personlig pensjonskonto som kan flyttes til ulike pensjonsleverandører etter medlemmets valg. I tillegg skal det utredes om det skal gis mulighet for individuell tilleggssparing på samme konto. Utvalget som er nedsatt skal avgi sin utredning innen 1. desember 2016. DNB Liv ønsker en forenkling av tjenstepensjonssystemet og ser positivt på at det nå skal gjøres en slik utredning.

FREMTIDSUTSIKTER

Vi forventer fortsatt kraftig vekst innen Framtidens Produkter, hvor målsetningen er å vinne pensjonskampen gjennom konkurransedyktige produkter, de mest fornøyde pensjonskundene, gode digitale løsninger samt en unik distribusjonskraft og høy tilgjengelighet. Innen Tradisjonelle Produkter forventes fortsatt mange bedrifter å konvertere fra ytelsespensjon til innskuddspensjon, noe som medfører utstedelse av fripoliser. Fripoliser er spesielt krevende under Solvens II, men med en

fortsatt kostnadseffektiv drift vil det negative bidraget reduseres. Dedikerte forsikringsteam i kundesenteret, skal gi vekst i Personrisikoproduktene fremover. Felles for alle produktområdene er behovet for en kundeorientert og effektiv drift. Dette skal vi realisere med å intensivere arbeidet med kontinuerlig forbedringsarbeid, automatisering og utvikling av selvbetjeningsløsninger.

DNB Liv planlegger for et fortsatt lavt rentenivå, og vil også i fremtiden være i stand til å finansiere rentegarantien samt gjenværende oppreservering for økt levealder for kollektiv pensjon. Innretningen av kapitalforvaltningen gjennom blant annet en betydelig portefølje av holde til forfall-obligasjoner og eiendom gjør at vi klarer dette med en akseptabel risiko. Selskapet har en god kapital situasjon, og oppfyller solvenskravet både med og uten overgangsregler. Videre vekst og fokus på kostnadseffektiv drift vil også være positivt for kapital situasjonen framover.

Individualisering av pensjon er en trend som vil fortsette, og behovet for egen pensjonssparing og økt kompetanse om pensjon øker. Selskapet ønsker å gjøre pensjon og pensjonssparing enklere og mer forståelig, og hjelpe bedriftene med å synliggjøre pensjon som et verdifullt ansattgode. Gjennom digitale pensjonskurs for bedriftens ansatte og pensjonskalkulatoren *Min Pensjon* på dnb.no har vi gode og framtidsrettede verktøy for å lykkes med dette arbeidet.

Klart språk gjør også pensjon enklere å forstå, og DNB Liv har deltatt i Finans Norges arbeid for utvikling av bransjestandard for enklere pensjonsspråk. Selskapet har som intensjon å følge bransjestandarden i sin skriftlige kommunikasjon framover.

25. oktober 2016

Styret i DNB Livsforsikring AS

IFRS: International Financial Reporting Standards

Resultatregnskap

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

Januar - September			Januar - September	
2015 ³⁾	2016	Beløp i millioner kroner	2016	2015 ³⁾
14 377	11 869	Forfalte premier, brutto	11 869	14 377
(241)	(196)	- Avgitte gjenforsikringspremier	(196)	(241)
1 295	1 669	Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	1 669	1 295
15 431	13 342	Premieinntekter for egen regning	13 342	15 431
0	(39)	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	514	2 053
4 350	5 183	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	5 052	4 301
1 070	465	Netto driftsinntekter fra eiendom	1	1
(68)	121	Verdiendringer på investeringer	153	(1 003)
(331)	1 027	Realisert gevinst og tap på investeringer	1 037	(332)
5 020	6 757	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	6 757	5 020
61	49	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	49	61
(424)	1 757	Verdiendringer på investeringer	1 757	(424)
27	21	Realisert gevinst og tap på investeringer	21	27
(337)	1 827	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	1 827	(337)
8	8	Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	8
(10 631)	(10 235)	Utbetalte erstatninger	(10 235)	(10 631)
(10 796)	(10 342)	Brutto	(10 342)	(10 796)
165	107	- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	107	165
30	32	Endring i erstatningsavsetninger	32	30
30	32	Brutto	32	30
0	0	- Endringer i gjenforsikringsandel av erstatningsavsetning	0	0
(13 831)	(1 117)	Overføring av premiereserve, tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til andre forsikringselskaper/pensjonskasser	(1 117)	(13 831)
(24 432)	(11 319)	Erstatninger	(11 319)	(24 432)
9 503	(848)	Endringer i premiereserve	(848)	9 503
9 505	(845)	Til (fra) premiereserve, brutto	(845)	9 505
(2)	(4)	- Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven	(4)	(2)
298	(1)	Endring i tilleggsavsetninger	(2)	289
536	(364)	Endringer i kursreguleringsfond	(364)	536
(40)	(21)	Endringer i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	(21)	(40)
(126)	(78)	Endringer i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(78)	(126)
(126)	(78)	Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(78)	(126)
16	12	Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	12	16
10 188	(1 300)	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	(1 300)	10 180
(3 447)	(6 663)	Endring i premiereserven	(6 663)	(3 447)
(3 447)	(6 663)	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	(6 663)	(3 447)
(197)	(613)	Overskudd på avkastningsresultatet	(613)	(197)
(67)	(23)	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	(23)	(67)
(262)	(348)	Annen tilordning av overskudd	(348)	(262)
(527)	(985)	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	(985)	(527)
(1 100)	(991)	Forsikringsrelaterte driftskostnader	(991)	(1 100)
(43)	(8)	Andre forsikringsrelaterte kostnader	(8)	(43)
761	669	Resultat av teknisk regnskap	668	753

Resultatregnskap

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

Januar - September		Beløp i millioner kroner	Januar - September	
2015 ¹⁾	2016		2016	2015 ¹⁾
IKKE TEKNISK REGNSKAP				
38	13	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	14	120
446	439	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	439	446
94	0	Netto driftsinntekter fra eiendom	0	0
(76)	66	Verdiendringer på investeringer	66	(76)
42	3	Realiserte gevinster og tap på investeringer	3	42
543	522	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	523	532
42	39	Andre inntekter	21	18
(106)	(183)	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	(169)	(80)
479	378	Resultat av ikke-teknisk regnskap	375	470
1 241	1 047	Resultat før skattekostnad	1 044	1 223
(42)	(147)	Skattekostnader	(177)	87
1 198	900	Resultat før andre resultatkomponenter	867	1 310
TOTALRESULTAT				
90	(22)	Aktuarielle gevinster og tap	(22)	90
(24)	6	Skatt på actuarielle gevinster og tap	6	(24)
1 264	884	TOTALRESULTAT ²⁾	850	1 376
Noter :				
1 198	900	Resultat før andre resultatkomponenter	867	1 310
0	0	Bruk av tilleggsavsetninger ³⁾	1	8
0	0	Skatteeffekt bruk av tilleggsavsetninger	0	(2)
1 198	900	Resultat	868	1 316

¹⁾ Se regnskapsprinsipper

²⁾ Det er foretatt nye beregninger av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler for ytelsesordningene.

I tredje kvartal er beregningene oppdatert med nye forutsetninger i henhold til veiledning fra Norsk Regnskapsstiftelse per 31. august 2016.

³⁾ Det er ikke anledning til å benytte tilleggsavsetninger i delårsregnskapet.

Balanse

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

30.09.15 ¹⁾	30.09.16	Beløp i millioner kroner	30.09.16	30.09.15 ¹⁾
		EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		
111	70	Immaterielle eiendeler	70	111
		<i>Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak</i>		
0	0	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	47	58
		<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>		
2 086	3 156	Investeringer som holdes til forfall	3 156	2 086
0	1 860	Utlån og fordringer	1 860	0
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
929	966	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	966	929
23 927	23 063	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	23 063	23 927
11	8	Utlån og fordringer	8	11
60	0	Finansielle derivater	0	60
(112)	27	Andre finansielle eiendeler	27	(112)
26 900	29 080	Investeringer i selskapsporteføljen	29 127	26 958
975	147	Fordringer	92	944
615	665	Andre eiendeler	605	490
26	28	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter	28	26
28 628	29 991	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	29 923	28 529
		EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
		<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>		
25 242	15 097	Investeringseiendommer	15	15
		<i>Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak</i>		
5 222	4 305	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	19 055	36 073
0	0	Fordringer og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	901	168
		<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>		
85 312	81 047	Investeringer som holdes til forfall	81 047	85 312
1 341	23 730	Utlån og fordringer	23 730	1 341
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
9 988	11 725	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11 725	9 988
72 648	67 829	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	67 829	72 648
6 173	3 052	Utlån og fordringer	3 052	6 173
463	722	Finansielle derivater	722	452
1 092	1 941	Andre finansielle eiendeler	1 065	405
207 482	209 449	Investeringer i kollektivporteføljen	209 141	212 576
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
23 561	29 075	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	29 075	23 561
21 146	25 690	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	25 690	21 146
1 636	1 652	Utlån og fordringer	1 652	1 636
46 344	56 417	Investeringer i investeringsvalgporteføljen	56 417	46 344
253 825	265 866	Sum eiendeler i kundeporteføljene	265 557	258 919
282 454	295 857	Sum eiendeler	295 480	287 449

Balanse

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

30.09.15 ¹⁾	30.09.16	Beløp i millioner kroner	30.09.16	30.09.15 ¹⁾
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER				
<i>Selskapskapital</i>				
1 750	1 750	Aksjekapital/eiendelskapital/garantifond	1 750	1 750
6 016	6 016	Overkurs	6 016	6 016
7 766	7 766	Sum innskutt egenkapital	7 766	7 766
330	288	Fond for urealiserte gevinster	288	330
1 166	319	Risikoutjevningfond	319	1 166
11 154	13 258	Annen opptjent egenkapital	13 727	11 866
12 650	13 865	Sum opptjent egenkapital	14 334	13 361
5 500	5 500	Ansvarlig lånekapital mv.	5 500	5 500
Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse				
193 086	197 598	Premiereserve	197 598	193 086
5 128	6 034	Tilleggsavsetninger	6 035	5 137
2 393	2 657	Kursreguleringsfond	2 657	2 393
2 688	2 647	Erstatningsavsetning	2 647	2 688
1 762	1 337	Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	1 337	1 762
200	152	Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	152	200
205 257	210 425	Sum forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelse	210 426	205 265
Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje				
45 737	55 755	Premiereserve	55 755	45 737
7	20	Supplerende avsetninger	20	7
599	641	Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	641	599
46 344	56 417	Sum forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje	56 417	46 344
1 993	1 609	Avsetning for forpliktelse	950	1 034
2 672	18	Forpliktelse	(555)	2 019
0	0	Forpliktelse til DS, TS	386	5 889
272	257	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	257	272
282 454	295 857	Sum egenkapital og forpliktelse	295 480	287 449
Nøkeltall				
Kapitalavkastning kollektivporteføljen			3,1 %	2,7 %
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen			3,3 %	2,4 %

¹⁾ Se regnskapsprinsipper

Noter til regnskapet

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet for DNB Livsforsikring AS inkluderer datterselskaper og tilknyttede selskaper ført etter egenkapitalmetoden. Delårsregnskapet for 3. kvartal er avlagt i samsvar med IAS 34 – Delårsregnskap, med mindre annet følger av forskrift om årsregnskap med mer for forsikringselskaper (Årsregnskapsforskriften). Delårsregnskapet inneholder ikke alle opplysninger som vil fremgå av et årsregnskap avlagt i samsvar med alle aktuelle IFRS standarder.

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har det vært benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysninger om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

Årsrapporten for DNB Livsforsikring AS for 2015 kan fås ved henvendelse til DNB Livsforsikring AS, Solheimsgaten 7C, Bergen eller på www.dnb.no. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er benyttet i delårsregnskapet finnes i regnskapsprinsippnoten i årsrapporten for 2015.

Årsregnskapsforskrift for forsikringselskaper ble endret med virkning fra 1.1.2016. Endringen gjelder regnskapsprinsipp for regnskapsføring av forsikringsforpliktelser, hvor sikkerhetsavsetning ikke lenger er definert som en forpliktelse. Tabellene nedenfor viser effekt av endring i sammenlignbare tall for 2015.

BALANSE	DNB LIVSFORSIKRING AS 30.09.15			
	Beløp i millioner kroner	Rapportert	Effekt	Omarbeidet
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		441	(241)	200
Avsetning for forpliktelser		973	60	1 033
Annen opptjent egenkapital		11 685	181	11 866

BALANSE	DNB LIVSFORSIKRING KONSERN 30.09.15			
	Beløp i millioner kroner	Rapportert	Effekt	Omarbeidet
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		441	(241)	200
Avsetning for forpliktelser		1 933	60	1 993
Annen opptjent egenkapital		10 973	181	11 154

RESULTATREGNSKAP

DNB LIVSFORSIKRING AS 3. KVARTAL 2015

Beløp i millioner kroner

	Rapportert	Effekt	Omarbeidet
Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(145)	19	(126)
Skattekostnad	92	(5)	87
Totalresultat	1 362	14	1 376

RESULTATREGNSKAP

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN 3. KVARTAL 2015

Beløp i millioner kroner

	Rapportert	Effekt	Omarbeidet
Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(145)	19	(126)
Skattekostnad	(38)	(5)	(42)
Totalresultat	1 250	14	1 264

ENDRING I EGENKAPITAL

DNB LIVSFORSIKRING AS

Beløp i millioner kroner

	Innskutt egenkapital	Aktuarielle gevinster og tap	Opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2014	5 966	(315)	13 934	19 584
Tilbakeføring sikkerhetsavsetning			167	167
Egenkapital per 1. januar 2015	5 966	(315)	14 100	19 751
Netto avgitt konsernbidrag			(1 800)	(1 800)
Kapitalforhøyelse	1 800			1 800
Periodens resultat			1 289	1 289
Aktuarielle gevinster og tap		87		87
Totalresultat for perioden		87	1 289	1 376
Egenkapital per 30. september 2015	7 766	(228)	13 589	21 127
Egenkapital per 31. desember 2015	7 766	(17)	13 500	21 249
Periodens resultat			867	867
Aktuarielle gevinster og tap		(17)		(17)
Totalresultat for perioden		(17)	867	850
Egenkapital per 30. september 2016	7 766	(33)	14 367	22 100

ENDRING I EGENKAPITAL

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

Beløp i millioner kroner

	Innskutt egenkapital	Aktuarielle gevinster og tap	Opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2014	5 966	(337)	13 355	18 985
Tilbakeføring sikkerhetsavsetning			167	167
Egenkapital per 1. januar 2015	5 966	(337)	13 522	19 152
Netto avgitt konsernbidrag			(1 800)	(1 800)
Kapitalforhøyelse	1 800			1 800
Periodens resultat etter bruk av tilleggsavsetninger			1 177	1 177
Aktuarielle gevinster og tap		87		87
Totalresultat for perioden		87	1 177	1 264
Egenkapital per 30. september 2015	7 766	(250)	12 899	20 415
Egenkapital per 31. desember 2015	7 766	(25)	13 005	20 747
Periodens resultat etter bruk av tilleggsavsetninger			900	900
Aktuarielle gevinster og tap		(17)		(17)
Totalresultat for perioden		(17)	900	884
Egenkapital per 30. september 2016	7 766	(42)	13 905	21 631

KONTANTSTRØMANALYSE

DNB LIVSFORSIKRING AS

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

Beløp i millioner kroner	Januar-September		Januar-September	
	2016	2015	2016	2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Netto innbetalt til premier/premiefond	10 014	13 449	10 014	13 449
Netto utbetalt ved flytting	(1 335)	(14 240)	(1 335)	(14 240)
Netto innbetalinger fra investeringer	5 084	3 058	5 734	3 922
Netto innbetalinger fra livsforsikring med investeringsvalg	409	871	409	871
Netto andre forsikringsrelaterte innbetalinger og utbetalinger	(1 268)	(1 328)	(1 268)	(1 328)
Utbetalte erstatninger	(10 006)	(10 392)	(10 006)	(10 392)
A=Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 899	(8 582)	3 549	(7 718)
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Netto investert i aksjer og andeler	(10 037)	(10 998)	(10 037)	(10 373)
Netto investert i obligasjoner og utlån	4 840	15 285	4 840	15 285
Netto investert i investeringsavtaler	(5 324)	(4 763)	(5 324)	(4 763)
Netto investert i andre finansielle eiendeler	1 496	3 599	699	1 858
Netto investert i driftsmidler og immaterielle eiendeler	(3)	(19)	(3)	(19)
B=Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(9 027)	3 104	(9 824)	1 987
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Netto betalt utbytte/mottatt konsernbidrag	481	236	481	236
Endring i annen finansiering	439	4 289	439	4 289
C=Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	920	4 525	920	4 525
Netto likviditetsendring (A+B+C)	(5 209)	(953)	(5 356)	(1 206)
Likviditetsbeholdning per 01. januar	8 196	4 389	8 633	5 112
Likviditetsbeholdning per 30. september	2 988	3 435	3 277	3 905

Til stede. Hver dag.
Når det gjelder som mest.

DNB Livsforsikring AS

Postadresse:
Postboks 7500
N-5020 Bergen

Besøksadresse:
Solheimsgaten 7C
Bergen

dnb.no